

Opleidingsleerdoelen en Individueel Opleidingsplan

Datum: juni 2021

Voor revisie: juni 2023

Om je leerproces in de opleiding IGT zoveel mogelijk sturing en inhoud te geven verlangt het OIGT dat je leerdoelen formuleert. Leerdoelen geven focus en scheppen helderheid over de verwachtingen van de opleiding, van jezelf en de opleider.

Leerdoelen worden vastgelegd in het persoonlijke portfolio in Vrest en gebruikt in een dynamisch reflectie- en leerproces gedurende de hele opleiding. Je leerdoelen en reflecties vormen samen je persoonlijke ontwikkelingsplan (ook wel IOP) en vormen een leidraad voor je leerproces gedurende de opleiding. Het IOP is een groeidocument, wat verandert wanneer het leerproces voortschrijdt en er nieuwe leerpunten in het vizier komen.

Hoe werkt het?

Je kunt leerdoelen op twee niveaus formuleren.

1. **Leerdoelen binnen het individueel opleidingsplan tot AIGT.**

Deze leerdoelen kunnen alle CanMEDS competenties omvatten, maar zijn in principe discipline-overstijgend en vormen dus een rode draad door de gehele opleiding. Het betreft vaak professionele en persoonsgebonden ambities, wensen en uitdagingen van de aios als arts IGT en als mens. De leerdoelen gaan dus over je algehele ontwikkeling tot AIGT en niet over de specifieke vakgebieden chirurgie, kindergeneeskunde of gynaecologie. Leerdoelen kunnen behaald worden in het ziekenhuis, maar ook daarbuiten (denk aan cursussen/ cursusdagen, extra-curriculaire activiteiten bij de assistenten- of wetenschappelijke vereniging, etc).

Je formuleert je eerste individuele leerdoelen bij de start van je opleiding IGT. Je kunt het gehele jaar op deze leerdoelen reflecteren, maar doe dat in ieder geval ook weer bij aanvang van je tweede en derde opleidingsjaar. Stuur deze dan ook weer ter beoordeling naar het OIGT.

In kun je deze leerdoelen formuleren door in de snelnavigatie naast 'individueel opleidingsplan tot AIGT' op het + symbool te klikken. Per keer kun je maximaal zes leerdoelen formuleren. Kies als beoordelaar het (plaatsvervangend) hoofd van het opleidingsinstituut. Zorg er voor dat je lokale opleider ook op de hoogte is van jouw leerdoelen als AIGT.

2. **Leerdoelen specifiek voor het opleidingsonderdeel** (heelkunde, kindergeneeskunde, gynaecologie/obstetrie, buitenland).

Deze leerdoelen kunnen overeenkomsten vertonen met het [opleidingsplan](#) en de te behalen EPA's binnen het betreffende onderdeel, maar zijn ook persoonsgebonden naar aanleiding van je eerdere ervaringen, uitdagingen en aandachtsgebieden. Daarnaast kun je vakinhoudelijke leerdoelen vaststellen op basis van persoonlijke interesses en ambities.

Bij aanvang van het opleidingsonderdeel heb je een introductiegesprek waarin je tevens reflecteert op je eerdere ervaringen en behaalde bekwaamheidsniveaus. Naar aanleiding

daarvan formuleer je specifieke leerdoelen voor het desbetreffende onderdeel en bespreekt deze met de opleider voor de komende periode.

In kunnen onderdeel-specifieke leerdoelen worden geformuleerd door in de snel-navigatie naast 'introductie- en voortgangsgesprekken opleidingsonderdeel' op het + symbool te klikken. Kies het bijbehorende onderdeel (NB het te kiezen onderdeel zal pas zichtbaar zijn indien het onderdeel onder 'opleidingsschema' is vastgesteld) en geef aan dat het om een introductiegesprek gaat. Vul hierbij ook de zelfreflectie in zodat het voor een ieder, inclusief jijzelf, duidelijk is waar je aandachtspunten zitten en waar je leerdoelen uit voortvloeien. Het maximum aantal nieuw te formuleren leerdoelen is 10. Het OIGT kijkt bij aanvang van je opleidingsonderdeel graag mee naar je leerdoelen. Kies daarom bij het introductiegesprek het (plaatsvervangend) hoofd als beoordelaar en voeg als opmerking toe dat de leerdoelen met de lokale opleider zijn besproken en dat deze de leerdoelen heeft goedgekeurd.

Het (ontwikkelingsgerichte) proces

Zorg dat je elke drie maanden een voortgangsgesprek hebt met je opleider.

Tijdens voortgangsgesprekken evalueer je, samen met je opleider, op je leerdoelen en progressie. Waar mogelijk kun je leerdoelen aftekenen en nieuwe doelen formuleren op basis van de ervaringen en wensen. Zo houd je een dynamisch proces gedurende het hele jaar.

Als voorbereiding op de voortgangsgesprekken blik je gestructureerd terug op je functioneren van de afgelopen periode. Met name ook op het behaalde niveau m.b.t. de EPA's en de zeven verschillende competentiegebieden. Informatiebronnen hiervoor kunnen zijn - maar hoeven niet beperkt te blijven tot - KPB's, OSATS, presentaties, cursussen, formele en informele gesprekken, zelfreflectie etc.

Blijf tijdens je opleiding, naast reflectie op onderdeel-specifieke leerdoelen, ook aandacht besteden aan je vakoverstijgende leerdoelen en ontwikkeling tot AIGT. Dit kan tijdens de voortgangsgesprekken, doe dit ten minste tweemaal per jaar .

In kun je een voortgangsgesprek openen door in de snel-navigatie naast 'introductie- en voortgangsgesprekken opleidingsonderdeel' op het + symbool te klikken. Kies het bijbehorende onderdeel en geef aan dat het om een voortgangsgesprek gaat. Geef aan dat je wilt reflecteren op lopende leerdoelen. Voeg een reflectie toe en leg vast of het doel is afgerond of dat je hem open laat staan. Je kunt ook aangeven of je op vakoverstijgende leerdoelen wilt reflecteren. Voor voortgangsgesprekken selecteer je je lokale opleider als beoordelaar.

Valkuilen, tips & tricks

Om de leerdoelen concreet en behapbaar te maken, moeten deze SMART geformuleerd worden (zie annex). Hieronder volgen nog enkele aanwijzingen die behulpzaam kunnen zijn om het meeste uit dit proces te halen.

Onthoud: je wordt AIGT

Zodra aios starten in de Nederlandse opleidingsinstelling, bestaat de kans dat ze worden opgeslokt door het Nederlandse klinische veld en de link naar het IGT werkveld uit het oog verliezen.

Tips:

- Onthoud: je bent in opleiding tot AIGT, niet tot chirurg, kinderarts of gynaecoloog.
- Zorg dat je naast onderdeel-specifieke leerdoelen ook aandacht hebt voor je individueel opleidingsplan tot AIGT.
- Probeer ook in je onderdeel-specifieke leerdoelen aandacht te blijven besteden aan die link. Wat betekent een handeling of casus waar je in Nederland mee aan de slag gaat voor het werkveld van de AIGT, met andere middelen en binnen andere omstandigheden? Hoe past het thema binnen de global burden of disease? Welke andere (bijv. public health) aspecten of determinanten hebben, naast het klinische aspect, invloed op het probleem? Welke internationale protocollen bestaan er (WHO)? Welke IGT-specifieke thema's licht je uit tijdens onderwijsmomenten en hoe link je dat met Global Health? Kun je een CAT doen over een van je specifieke leerdoelen en dit in een global health context zetten?

Voorbeelden van (Nederlandse) leerdoelen en links naar Global Health:

- ik wil leren een LP te doen (leerdoel) → welke mogelijkheden zijn er qua diagnostiek in LMIC voor liquor? Wat is zinvol, wat niet? Wat is veilig?

- bekwaamheid met cervixcytologie (leerdoel) → wat is de global burden of cervical cancer en welke onderliggende determinanten dragen bij aan de hoge incidentie in met name Sub-Saharan Africa? Welke diagnostische middelen zijn er als alternatief voor de (relatief dure en complexe) cytologie? Wat zijn voordelen, wat zijn nadelen?

- Vacuumaspiratie missed abortion → Wat zijn de 'trends' tav abortus internationaal en hoe wordt abortusproblematiek beïnvloed door politieke en sociale stromingen? Welk effect heeft dit op vrouwen in landen waar de toegang tot veilige abortus beperkt is (en waarom is dat zo)? Met welke problematiek presenteren zij zich? Hoe benader je deze problematiek (preventief en curatief).

Maak het persoonlijk (individueel)

We zien regelmatig dat voor leerdoelen letterlijk de vaardigheden m.b.t. de EPA's uit het opleidingsplan worden overgenomen. Ondanks dat het goed is om te kijken naar de eindtermen, zijn leerdoelen van persoonlijke aard: wat heb jij nodig om die eindtermen te behalen?

Tips:

- Reflecteer op je eerdere ervaringen, zowel in als voorafgaand aan de opleiding, en beoordeel waar jouw aandachtspunten liggen.
- Kijk gedurende voortgangsgesprekken ook naar je vorderingen en bespreek met de opleider waar je specifiek aan wilt werken om je progressie te bevorderen.
- Maak de afspraken concreet. Niet: ik wil leren echo's te doen. Maar geef aan hoe: loop je mee op de echokamer? Doe je een cursus? Welke internationale protocollen kun je bekijken?

Global Health e-learnings op imaging? Kun je een voordracht houden over imaging in LMIC en de bijkomende innovaties op het gebied? Door concrete afspraken te maken houd je jezelf en je opleider ook verantwoordelijk.

Maak het behapbaar

Ook zien we vaak dat leerdoelen worden geformuleerd voor de komende 9 maanden. Je kunt niet alles in een keer doen en te veel en te ruim gedefinieerde leerdoelen kunnen leiden tot gebrek aan focus. Dit is ook de reden dat er een maximum zit aan het aantal te formuleren leerdoelen.

Tips:

- Bespreek met je opleider waar jij je het beste in de eerstkomende drie maanden op kunt richten. Waar liggen voor deze periode je aandachtspunten?
- Het is prima om te kijken waar je aan het einde van het jaar wilt zijn, maar bij voorkeur deel je een grote stap op in kleinere behaalbare stappen. Waar wil je zijn aan het einde van de eerstkomende drie maanden? Tijdens het voortgangsgesprek kun je daar met je opleider op reflecteren en zo nodig een vervolg leerdoel op formuleren. Zo houd je een dynamisch proces.

Annex: het SMART formuleren van leerdoelen

Het stellen van doelen stuurt je gedrag. De mate waarin je je leerdoelen SMART formuleert, bepaalt of je in staat zult zijn om de leerdoelen - binnen de afgesproken tijd - te bereiken en daarmee dus de mate van jouw tevredenheid over jouw eigen acties.

Maak je leerdoel Specifiek:

- **Specifiek:** het is voor iedereen duidelijk waar het om gaat en welk resultaat jij wilt bereiken.

Onder Plan van Aanpak geef je de meetbaarheid (M) van het resultaat en het gewenste tijdsbestek (T) aan:

- **Meetbaar:** iedere onafhankelijke derde moet in staat zijn om na te gaan of je doel daadwerkelijk is gerealiseerd. Van belang is daarom ook om exact de voorwaarden te formuleren waaraan je leerresultaat zal moeten voldoen.
- **Tijdgebonden:** het leerresultaat moet haalbaar zijn in het tijdsbestek van het traject, bijvoorbeeld per week, per opleidingsonderdeel. Hierbij kan het behulpzaam zijn om in kaart te brengen welke van jouw eigenschappen en sterkten je bij het realiseren van het leerdoel behulpzaam kunnen zijn.

Onder de Kritische succesfactoren geef je de haalbaarheid (A = acceptabel) en de relevantie (R) aan:

- **Acceptabel:** iedereen is het er over eens dat jouw leerdoelen logischer wijze voortkomen uit je eigen analyse van jouw professionele en beroeps-specifieke vaardigheden.
- **Realistisch:** je moet niet de hele wereld in één keer willen veranderen. Zorg ervoor dat je voor jezelf realistische en haalbare stapjes definieert, zodat je ook daadwerkelijk succes kunt boeken. Doe je dat niet dan is de kans op uitstelgedrag groter. Een moeilijk bereikbare doelstelling kun je opsplitsen in kleinere, haalbare stappen (niet te moeilijk, maar ook niet te gemakkelijk).